

Schriftelijke reactie SV Evaluatie China:

De Christen Unie heeft als enige fractie een eerste schriftelijke termijn ingediend. Dank daarvoor. Het verzoek is aan de griffie is gedaan om een korte mondelinge aftrap te mogen geven bij de behandeling van dit agendapunt in de commissie BEM.

Daarom zal nu alleen worden ingegaan op de gestelde schriftelijke vragen:

Vraag Christen Unie:

De Christen Unie geeft aan dat de discussie over de relatie met China fundamenteeler gevoerd dient te worden dan nu in de evaluatie staat. De evaluatie zou normaal moeten toezien op doelgerichtheid en doelmatigheid. Het gaat volgens de Christen Unie niet om evaluatie van het beleid zelf, maar om de ethische vraag of we dit beleid zouden moeten willen of kunnen verantwoorden? Op deze vraag zou de Christen Unie graag een nadere beschouwing horen van het College en gaan wij graag met andere fracties in debat.

Antwoord:

De Christen Unie geeft bovenstaande, samengevatte, beschouwing als reactie op de evaluatie van het vriendschapsverdrag van 20 januari jongstleden. U kunt nu in de commissie BEM aangeven of ze het met deze evaluatie eens zijn en instemmen, of niet instemmen, met de voorgestelde richting. Daarnaast kunt u in de commissie BEM een debat voeren over de gewenste relatie met China. Op basis van dit debat kan richting gegeven worden aan eventueel toekomstig beleid met betrekking tot China. Vanuit GS hebben wij eerder al onze informatie voor een dergelijk debat aangeleverd.

Vraag Groen Links:

GroenLinks heeft eerder al steun uitgesproken voor een herijking van het Chinabeleid; menselijke waardigheid, mensenrechten en ketenverantwoordelijkheid voor betrokken partijen, zouden op de eerste plek moeten staan; handelsbelangen zijn daarbij altijd secundair en van een andere orde. Het verplicht laten aansluiten van bedrijven bij het convenant Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is een stap in de juiste richting.

Echter blijkt uit recente rapporten dat op dit moment de naleving van deze convenanten erg slecht is.

Hoe voorkomen wij dat voor onze vriendschapsband met Guangdong deze convenanten een wassen neus zijn?

Antwoord:

Als wij Nederlandse bedrijven meenemen naar Guangdong houden wij de regie in eigen hand. Ook zonder convenanten zijn wij in staat om samen met het Consulaat Generaal in Guangdong alleen maar lokale partijen te introduceren waar ketenverantwoordelijkheid voorop staat. Ook zouden wij als voorbereiding op de missies voorlichting kunnen organiseren maatschappelijk verantwoordelijk ondernemen, zoals dat ook gedaan is op het vlak van cybersecurity.

Vraag Groen Links:

Is GS bereid een onafhankelijke toezichthouder/monitoring in te stellen voor de naleving van deze convenanten? Deze kan zich bezighouden met de 5 V's: voorlichting, vergemakkelijking, verleiding, voorwaarden en verplichting. Een onafhankelijke toezichthouder zou ook in lijn zijn met de landelijke initiatiefnota "tegen slavernij en uitbuiting", van CU, GroenLinks, PvdA en SP. Dit toezicht zou ook kunnen worden opgezet in samenwerking met andere provincies/gemeenten met vriendschapsbanden in China, of het Rijk.

Antwoord:

GS zijn van mening dat dit alleen maar gezamenlijk opgepakt kan worden samen met het Rijk en andere provincies/gemeenten met vriendschapsbanden in China. De VNG heeft onder gemeenten een behoefteanalyse uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken

In de aanbeveling staat dat de (re)acties van individuele decentrale overheden een (mogelijke) impact hebben op het Nederlands buitenlandbeleid ten aanzien van China. Er is een kennisnetwerk China opgericht, dat de kennis van decentrale overheden op het gebied van China vergroot en de bewustwording verbetert.

Er is een Capability Building Programma opgezet waarmee ondernemers zich beter kunnen voorbereiden op het betreden van de Chinese markt. Decentrale overheden en kennisinstellingen kunnen RVO bellen met vragen over China en er wordt hard gewerkt aan een uitgebreider Informatie- en Contactpunt. Ook is RVO hard bezig met creëren van een Online Awareness Tool (naar gelijkenis van de Brexit Impact Scan) waarmee het voor ondernemers makkelijker wordt om te toetsen of de onderneming voldoende is ingericht op het zakendoen in/met China. Risico's bij het zakendoen met China komen hier ook aan de orde. Op die manier worden 5Vs geadresseerd.

Vraag Groen Links:

Uit de evaluatie van de vriendschapsrelatie en de afgelopen handelsmissie, bleek een grote meerwaarde uit culturele en kennisuitwisseling door bv het Corderius-college, maar ook kennisuitwisseling van Utrecht Science Park. Is GS het met GroenLinks eens dat mooi zou zijn meer op deze kennisuitwisseling (met bv Chinese onderzoekers, of leerlingen) in te zetten tijdens handelsmissies?

Antwoord:

Wij zijn het met Groen Links eens dat dit heel mooi zou zijn. Dat zou een belangrijke pijler van een (volgend)voorstel omtrent de China strategie kunnen zijn, mochten uw Staten instemmen met de evaluatie en de richting van ons toekomstige beleid in onze huidige voorstel.

Vraag SGP:

Hoe verantwoordt GS het hebben van een vriendschapsrelatie met een overheid die minderheden vervolgt en in kampen opsluit, en die verre van inclusiviteit nastreeft in haar bejegening van inwoners, louter omwille van economisch belang?

Antwoord:

Deze vriendschapsrelatie is 25 jaar geleden ontstaan, door meerdere colleges bekrachtigd en kent meer dan alleen louter economische belangen. Zo is de laatste jaren duurzaamheid en uitwisseling op het gebied van cultuur en onderwijs steeds prominenter geworden. Het hebben van een vriendschapsverdrag betekent dat we in gesprek zijn. Het maakt het mogelijk om vraagstukken, zoals bijvoorbeeld arbeidsomstandigheden, te agenderen. Dat gesprek wordt zonder vriendschapsverdrag niet gevoerd.

Vraag SGP:

Waarin verschilt China voor GS van bijvoorbeeld Rusland? Of geldt hiervoor alleen het economisch perspectief?

Antwoord:

Het vriendschapsverdrag met China kent een lange historie van 25 jaar en is destijds in samenspraak met het Rijk opgezet, zoals dat ook door andere Nederlandse provincies met andere Chinese provincies is gedaan. Hier lagen destijds meerdere redenen aan ten grondslag.

Vraag SGP:

Kan GS nadrukkelijk ook de druk op christenen in gesprekken inbrengen?

Antwoord:

De provincie Guangdong is de meest liberale provincie van China. Hier is in de jaren 90 van de vorige eeuw de economische hervorming begonnen. Guangdong lijkt tegenwoordig op een modern Westers land, met schone lucht, goede voedselvoorzieningen, mondige burgers. Er zijn protestantse en katholieke kerken, alsook een moskee. Deze zijn operationeel en in gebruik in Guangdong. Zoals hierboven aangegeven worden bepaalde zaken in gesprekken bij bezoeken aan China ter sprake gebracht. Zonder de bezoeken kan geen gesprek plaatsvinden.

Vraag SGP:

U geeft aan dat deelnemers aan reizen een convenant moeten ondertekenen. Is het mogelijk in het kader van het jubileumjaar onze Chinese counterparts een convenant te laten ondertekenen? Dan wordt het serieus en zijn mensenrechten inderdaad gelijkwaardig aan handel. Alleen partners in Nederland een papier laten ondertekenen geeft weinig waarde onzes inziens.

Antwoord:

Indien u als Staten besluit het vriendschapsverdrag te continueren kunnen we in gesprek met onze Chinese counterparts om te bezien of we een gezamenlijk convenant op kunnen stellen en ondertekenen. Wij kunnen u op voorhand niet garanderen wat de uitkomst zal zijn van deze gesprekken over het tekenen van een gezamenlijk convenant.